

ВИТЯГ З ПРОТОКОЛУ № 10
засідання кафедри екології та біотехнологій в рослинництві
Державного біотехнологічного університету
від 27.03.2024 р.

(в рамках відеоконференції на платформі ZOOM)

ПРИСУТНІ: Головань Л.В. – завідувача кафедрою, к. с.-г. н., доц.; Пузік В.К. – професор кафедри, д.-р. с.-г. н., проф.; Бузіна І.М. – доцент, к. с.-г. н., Портянник С.В. – доцент, к. с.-г. н.; Криштоп Є.А. – доцент, к. с.-г. н., Чалая О.С. – доцент, к. с.-г. н.; Коляда О.В. – доцент, к. с.-г. н., Чуприна Ю.Ю. – ст. викл., д. PhD з екології; Коробкова Г.В. – ст. викл., к. геогр. н., Міхеєва О.О. – асист., к. с.-г. н., Панасенко О. В. – ст. лаборант, здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти Лизь Р.О.

ЗАПРОШЕНІ:

Енгель Вікторія Володимирівна – начальник відділу охорони навколишнього середовища ТОВ «Оператор ГТС України»;

Коляда Валерій Петрович – завідувач лабораторії охорони ґрунтів від ерозії та дистанційних методів дослідження, ННЦ «ІГА імені О. Н. Соколовського»;

Білоножко Сергій Вікторович – начальник відділу державного екологічного нагляду (контролю) надр Державної екологічної інспекції у Харківській області;

Горелік Станіслав Ігорович – кандидат технічних наук, доцент кафедри геоінформаційних технологій та космічного моніторингу Землі факультету ракетно-космічної техніки Національного аерокосмічного університету ім. М.Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут».

Порядок денний:

2. Про результати громадського обговорення ОПП «Захист довкілля та раціональне природокористування» другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 183 «Технології захисту навколишнього середовища».

ВИСТУПИЛИ:

1. **ГОЛОВАНЬ Л.В.**, гарант освітньо-професійної програми, яка повідомила, що в період з 26.02.2024 –25.03.2024 р. в університеті тривало громадське обговорення проєктів освітніх програм. Пропозиції та зауваження до проєкту ОПП надсилали на пошту гаранта усі зацікавлені сторони, також проведено анкетування здобувачів та зовнішніх стейкхолдерів щодо якості

ОПП. Головань Л.В. зазначила, що основні зауваження та пропозиції, які надійшли в більшій мірі були враховані.

2. **ЕНГЕЛЬ В. В.**, начальник відділу охорони навколишнього середовища ТОВ «Оператор ГТС України» – відзначила, що ОПП «Захист довкілля та раціональне природокористування» окреслює важливі програмні результати навчання, систему знань умінь та навичок, загальних та фахових компетентностей необхідних для професійної діяльності у галузі технологій захисту навколишнього середовища. Програма передбачає вивчення геоінформаційних технологій (ГІС), моделювання та оцінки екологічних ризиків, що є необхідними інструментами для сучасних досліджень та управління природними ресурсами. Разом з тим для подальшого розвитку освітньої програми рекомендовано активізувати міжнародну співпрацю, розширити кількість партнерських програм з міжнародними закладами вищої освіти для підвищення конкурентоспроможності випускників на глобальному ринку. Також для ознайомлення здобувачів із інноваційними рішеннями проблем захисту довкілля та раціонального природокористування частіше залучати практиків-професіоналів до викладання на освітній програмі, впроваджувати виїзні заняття на підприємства тощо.

3. **КОЛЯДА В.П.**, завідувач лабораторії охорони ґрунтів від ерозії та дистанційних методів дослідження ННЦ «ІГА імені О. Н. Соколовського», к. с.-г. н., підтримав перспективність та актуальність освітньої програми, зазначив, що мета освітньої програми сформульована чітко та спрямована на підготовку кваліфікованих фахівців із захисту навколишнього середовища. В сучасних умовах надмірного антропогенного тиску на довкілля такі фахівці для нашої країни є вкрай важливими та необхідними для нашої країни, особливо в умовах повоєнного відновлення. Зважаючи на інтенсивну деградацію ґрунтового покриву в нашій країні порекомендував до вибіркового пулу дисциплін додати дисципліни направлені на вивчення основних теоретичних засад та практичних кейсів щодо раціонального використання та охорони ґрунтових ресурсів.

4. **ГОРЕЛІК С. І.**, завідувач кафедри геоінформаційних технологій та космічного моніторингу Землі факультету ракетно-космічної техніки Національного аерокосмічного університету ім. М.Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут», кандидат технічних наук, відзначив, що Державний біотехнологічний університет повністю забезпечує необхідну інформаційну та технічну підтримку для успішної реалізації ОПП «Захист довкілля та раціональне природокористування». Структура програми передбачає динамічне та інтерактивне навчання, пропонує системний підхід до вирішення сучасних проблем на локальному, регіональному та національному рівнях. Для посилення засвоєння здобувачами методології і відповідного інструментарію для успішного виконання проектів у галузі, а також набуття навичок адаптації та впровадження практичних рішень у виробничій діяльності рекомендовано збільшити обсяг вивчення обов'язкової освітньої компоненти ОК «Управління проектами в галузі» з 4 до 5 кредитів.

5. **БЛОНОЖКО С.В.**, начальник відділу державного екологічного нагляду (контролю) надр Державної екологічної інспекції у Харківській області, зазначив, що мета освітньої програми є надзвичайно актуальною в сучасних умовах, сама освітня програма має значний потенціал, а її реалізація забезпечить підготовку кваліфікованих працівників у сфері раціонального природокористування та захисту довкілля. Зважаючи на вразливість об'єктів природно-заповідного фонду в умовах надмірного антропогенного тиску, зокрема і мілітарного, порекомендував до переліку вибіркових дисциплін додати спеціалізовані курси, які сприятимуть розширенню у здобувачів навиків щодо захисту природно-заповідних територій, проектування рекреаційних територій тощо.

6. **ЛИЗЬ Р.О.**, здобувач вищої освіти другого (магістерського) розповів про загальні особливості та переваги навчання на ОПП. Зазначив можливість формування як загальних, так і фахових компетентностей необхідних для майбутньої професійної діяльності. Проте на його думку, та думку інших студентів (визначену під час анкетування) сьогодні дуже важливим є знання англійської мови як в особистому та професійному полі, в умовах євроінтеграції для успішного працевлаштування необхідно володіти фаховою термінологією та навичками міжкультурної комунікації. З огляду на це запропоновано збільшити обсяг вивчення Іноземної мови. Також в анкетуванні здобувачі відзначили доцільність посилення формування навичок публічних виступів, в тому числі й іноземною мовою, за для ефективнішого розвитку навичок soft skills.

7. **БУЗІНА І.М.**, доцент кафедри, к. с.-г. н. повідомила, що також отримано рецензію на ОПП від президентки Асоціації РАЕВ (Асоціації професіоналів довкілля) Циганок Людмили. В рецензії зазначено, що ОПП «Захист довкілля та раціональне природокористування» є надзвичайно важливою для сучасної екологічної освіти, оскільки вона спрямована на формування фахівців, необхідних державі для забезпечення сталого розвитку, зеленої трансформації та вирішення нагальних екологічних проблем. Програма відображає сучасні виклики та тенденції у сфері охорони навколишнього середовища, включаючи сталий розвиток, альтернативну енергетику та управління відходами. Студенти отримують знання, які відповідають вимогам ринку праці. Як рекомендація зазначено, що деякі курси могли б включати більше лабораторних і польових досліджень для покращення практичних навичок студентів. Також, на думку рецензента, для розширення освітньої траєкторії студентів в майбутньому доцільно було б до переліку вибіркових дисциплін додати спеціалізовані курси або напрямки, такі як екологічний менеджмент у міських системах, біоенергетичні технології або управління водними ресурсами, що дозволить випускникам програми бути ще більш конкурентоспроможними на ринку праці. Окрім того, рекомендовано активніше залучати до викладання експертів з бізнесу та державного сектора, розширювати співпрацю з підприємствами, посилювати міжнародну співпрацю через розширення програм стажувань або

академічних обмінів для студентів, що дозволить краще ознайомитися зі світовими практиками захисту довкілля.

УХВАЛИЛИ:

1. Внести зміни до змісту ОПП згідно із запропонованими рекомендаціями стейкхолдерів.

2. Рекомендувати для затвердження на вченій раді факультету нову редакцію ОПП.

Рішення прийнято одногolosно.

Завідувач кафедри

Л. ГОЛОВАНЬ

Секретар

О. КОЛЯДА

**Підсумки громадського обговорення освітньо-професійної програми
«Захист довкілля та раціональне природокористування»**

Рівень вищої освіти: другий (магістерський)

Галузь знань: 18 Виробництво та технології

Спеціальність: 183 «Технології захисту навколишнього середовища»

Терміни громадського обговорення ОПП: 26.02.2024 р. – 25.03.2024 р.

ПІБ стейкхолдера	Категорія (НПП, роботодавець, здобувач освіти, випускник)	Науковий ступінь/вчене звання, займана посада (місце роботи)	До якого розділу ОП пропонуються зміни	Попередня редакція розділу	Зміни, що пропонуються	Нова редакція розділу ОП	Примітки
КОЛЯДА В.П.	Роботодавець	завідувач лабораторії охорони ґрунтів від ерозії та дистанційних методів дослідження ННЦ «ГА імені О. Н. Соколовського»	2. Перелік компонент освітньо-професійної програми та їх логічна послідовність	У каталозі вибіркових дисциплін не передбачено вивчення ВК «Раціональне використання та охорона земель»	Зважаючи на інтенсивну деградацію ґрунтового покриву в нашій країні, а також забезпечення розширення індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів рекомендовано до каталогу вибіркових дисциплін додати ВК «Раціональне використання та охорона земель»	До каталогу вибіркових дисциплін додано ВК «Раціональне використання та охорона земель»	Ураховано
Горелік С. І.	НПП	завідувач кафедри геоінформаційних технологій та космічного моніторингу Землі факультету ракетно-космічної техніки Національного аерокосмічного університету ім. М.С. Жуковського	2. Перелік компонент освітньо-професійної програми та їх логічна послідовність	В ОПП обсяг вивчення дисципліни «Управління проектами в галузі» становить 4 кредити	Для посилення засвоєння здобувачами методології і відповідного інструментарію для успішного виконання проектів у галузі рекомендовано збільшити обсяг вивчення ОК «Управління проектами в галузі» з 4 до 5 кредитів	Збільшено обсяг вивчення дисципліни «Управління проектами в галузі» з 4 до 5 кредитів	Ураховано

		«Харківський авіаційний інститут»					
Білоножко С. В.	Роботодавець	начальник відділу державного екологічного нагляду (контролю) надр Державної екологічної інспекції у Харківській області	2. Перелік компонент освітньо-професійної програми та їх логічна послідовність	У каталозі вибіркового дисциплін не передбачено вивчення ВК «Технології захисту природно-заповідних територій», «Проектування рекреаційних зон»	Зважаючи на вразливість об'єктів природно-заповідного фонду в умовах надмірного антропогенного тиску, зокрема і мілітарного впливу, порекомендував до переліку вибіркового дисциплін додати спеціалізовані курси, які сприятимуть розширенню у здобувачів навиків щодо захисту природно-заповідних територій, проектування рекреаційних територій	До каталогу вибіркового дисциплін додано ВК «Технології захисту природно-заповідних територій», «Проектування рекреаційних зон»	Ураховано
ЕНГЕЛЬ В. В.	Роботодавець	начальник відділу охорони навколишнього середовища ТОВ «Оператор ГТС України»	-	-	Для подальшого розвитку освітньої програми рекомендовано активізувати міжнародну співпрацю, частіше залучати лекторів до викладання на освітній програмі з іноземних установ.	Організовано проведення лекцій для здобувачів провідними лекторами із Swedish University of Agricultural Sciences. Проводиться робота над налагодженням співпраці з іншими університетами щодо розширення кількості партнерських програм з міжнародними закладами вищої освіти	Ураховано частково
Циганок Л.В.	Роботодавець	президентка Асоціації РАЕВ (Асоціації професіоналів довкілля)	2. Перелік компонент освітньо-професійної програми та їх логічна послідовність	У каталозі вибіркового дисциплін не передбачено вивчення ВК «Екологічний менеджмент»,	Для розширення освітньої траєкторії студентів рекомендовано до переліку вибіркового дисциплін додати спеціалізовані курси або напрямки, такі як екологічний менеджмент у міських системах, біоенергетичні	До каталогу вибіркового дисциплін додано ВК «Екологічний менеджмент», «Наукові основи біоенергоконверсій»	Ураховано частково

				«Наукові основи біоенергоконверсій»	технології або управління водними ресурсами	. Рекомендації щодо курсів інших напрямів буде обов'язково враховано у 2025-2026 н.р.	
Лизь Р.О.	Здобувачка	–	2. Перелік компонент освітньо-професійної програми та їх логічна послідовність	В ОПП обсяг вивчення дисципліни «Іноземна мова» становить 3 кредити	Запропоновано збільшити обсяг вивчення Іноземної мови	Збільшено обсяг вивчення дисципліни «Іноземна мова» з 3 кредитів до 4 кредитів	Ураховано

Завідувач кафедри

Л. ГОЛОВАНЬ

Секретар

О. КОЛЯДА